

Prof. Albert Sič
Gradarska ul. 18LJUBLJANA
JUGOSLAVIJA

za inozemstvo 25. L. Oglasi, za 1 mm
višine in širokosti 1 kolone (65 mm):
za trgovske in obrtne oglase 50 stot.,
za osmrtnice, zahvale, poslana, va-
bila L. 120, oglase denarnih za-
vodov L. 2— Mali oglasi: 30 stot.
za besedo, najmanj L. 3—

Naš dom, naše ognjišče

Listje pada in vetrovi, mrzli, vetrovi so zaveli. Naš kmet je spravil svoj borni pridelek, kar ga je še pustila toča in kar ga je pustila povodenj, in sedaj gleda s skrbjo rumeno listje in poslušaj piš vetrov, ki mu poje žalostno pesem o mrzli, pusti zimi, ki mu pravi, da se pričinja čas, ko bo iz shramb in skednjev treba jemati za družino, za živino in za davke in sol in se bo kup le manjšal brez prirastka in bo treba, predno bo zima odšla, pobrati še zadnja zrna s poda, da pojdejo v lonec.

Žalostna zima se nam obeta. Ali naj radi tega obupamo? Ali je sedaj obup na mestu? To vprašanje naj si postavi vsak naš človek in naj si odgovori nanj. Sedaj, več kot kdaj prej, nam je treba poguma, nam je treba dobre vere. V svoje srce pogledimo in v svoj spomin in takrat nam bo gotovo vera napolnila srca.

Ali ni še blizu oni strašni čas, ali nam ne režejo še vedno v meso ona štiri strašna leta svetovne vojne? Takrat smo tudi trpeli glad, pomanjkanje in mraz; mnogo našega ljudstva je umiralo v izgnanstvu po gnilih lesenjačah; drugi so se skrivali po kletih pred razpokajočimi se granatami; naši možje so stali v strelnih jarkih, izpostavljeni bičanju toče in žganju solnca. Vse to smo pretrpeli, a vendar še živimo. Mnogo žrtev je padlo in še danes so sveže rane, ki jih je zadala vojna. Tudi naša duševnost je mnogo trpela in, ko govorimo o propalosti sedanje dobe, se potolažimo s tem, da zvrnemo vso krivdo na vojno.

Bič je padel po nas in, ko je prišel konec vojne, ni bilo še konca bičanja. Kljub vsem pa smo vzdržali. Kladiivo je palo nad nami in udarjalo z vso silo po nas. Mi pa smo postajali vsak dan trši, prav kot jeklo pod udarci kladiva, ki ga vihti močna roka kovača; sicer so odleteli kosci razgretoga jekla na vse strani, a jeklo je zvenelo in postajalo trše... trše.

Zato kar nič obupa. Usoda nas tepe, a mi vstrajajmo, verujmo v boljše čase. Trezno premislimo, mrzlo preračunajmo, da se bomo preživeli skozi zimo, na eden ali drugi način.

Verujmo v svetlo bodočnost, in pohitimo ji sami naproti! Prvo, kar je glavno, ne prodajajte svoje zemlje, svoje grude, ki vas je leta in leta redila, svoje zemljice, katero ste blagoslovili s svojimi potnimi kapljami. Zakopajte se vanjo, četudi vam ni dala v zadnjih letih dovolj, da bi preživeli zimo tako kot ste s svojim delom zaslužili. Ne prodajte svojih hiš in svojih hlevov; vaši očetje so jih sezidali, kamen na kamen, počasi, s trudom, in vsak kamen jim je upognil hrbtenico, jim je izsesal kapljo krvi. Vojna vihra je nekaterim razrušila domove; prišli ste na razvaline, da niste spoznali ali ste na svojem ali na sosedovem; takrat ste imeli moč in vero, ki se je zdela nekaterim otročja. Vi pa ste s to vero in močjo spet sezidali svoje domove, četudi so žuljave vaše roke in uklonjeni vaši hrbti.

Zato bodite zvesti svoji grudi in svojemu domu kakor hlapec Jernej. Štirideset let se je potil in delal in njive so rodile in dom se je belil med drevjem, pa je polje izdalo in dom ga ni priznaval, a hlapec je ljubil še vedno zemljo s svojo krvjo napojeno in dom z

žuljavimi rokami sezidan; ljubil je, ker je bila v njegovem srcu vera.

Dolgi in turobni bodo zimski večeri, prav primerni za žalostne misli in za obup. Ne dopustite, da vam pride ta v hišo; knjige vzemite v roke in naše gospodarske liste čitajte in računajte, kako bi iz svoje zemlje iztrgali več sadov, da bo za drugo zimo, da bo za vse potrebe. Dovolj bo časa za čitanje, pomenke in predavanja. Otrsite se tiste nevere v moderno kmetijstvo; premislite in računajte, računajte. Dolgi in turobni zimski večeri.

Zato pa ne pozabite našega ognjišča. Okoli ognja se zberite, to je sveta pravica družine. Tu odprite svoje duše, tu si povejte vse, kar vas tare in skrbi, ker ko se bol zaupa svojemu človeku, se jo lažje prenaša. V pomladi in poletju je delo na polju in dom ostane zamenjen. Matere, sedaj skušajte do-

teči to, kar ste v mesecih obilega dela zamudile: za svojo deco poskrbite, za našo deco, ki je toliko potrebna vzgoje, ki je toliko potrebna pouka. Sto in stokrat je bill že povedano in natiskano, da živimo v dobi, ko je svet pokvarjen in vendar nismo še nič napravili, da bi svoj naraščaj pošteno vzgojili. Dolžnost mater je, da se sedaj pozanimajo tudi za svoje otroke, da pogledajo ali ga niso kvarni vplivi že zvrlekli s prave poti. Vse se da še popraviti, ker materina beseda je močna, mati je prva vzgojiteljica in ona je poklicana, da da pečat značaju svojega sina.

Zima je tu in tudi to se da uporabiti v dobro. Na vas je, ljudje, da jo izrabite. Predvsem pa ne obupa, ampak vere, da bomo lahko na spomlad zapeli:

Prebili smo sedem suhih let
prepasli sedem suhih krav,
da ni nobeden «joj» dejal.

Novice iz vsega sveta

NOVE VREMENSKE NESREČE V SLOVENIJI.

Slovenija je letos dežela nesreče. Dežela, ki se bori s težkimi gospodarskimi razmerami, in proti tej borni zemlji se je zaklela še peklenška sila narave.

Od petka do sobote je po vsej Sloveniji divjal vse uničujoč orkan.

V Ljubljani sami je vihar podiral strehe, drevje in uničil nasade. Na Jesenicah je Sava nenadoma silno narasla in vdrla v delavske barake. Voda je odnesla v gornji Savski dolini 8 državnih in 14 zasebnih mostov. Mestece Kranj, je odrezano od sveta. Zmanjkalo mu je pitne vode in luči.

Zaloška ravnina nad Ljubljano je vsa že v drugič pod vodo.

Vihar je zadel tudi slovensko Štajersko. Tudi mesti Celje in Maribor je zadela ista nesreča kot Ljubljano.

NAJTEŽJA NA SVETU

Med svetovne čudeže spada gotovo tudi 15-letna Herta M. iz Nemčije. Dekle ne slovi morda radi svoje lepote, marveč radi svoje izredne obilnosti. Mlada Herta namreč ne tehtja nič več in nič manj nego 250 kg.

Dekle, ki se sedaj kaže posetnikom velesajma v Frankfurtu in vzbuja vseobčo pozornost, pripoveduje gledalcem oziroma zijalom zgodovino svojega življenja. Ko se je rodila, je bila osem kg težka (?). Že tretji mesec je bila tako težka, da je mati ni mogla več pestovati. V šoli so za njo stesali posebno klop. Že kot trinajstletno mladenko pa so jo izključili iz šole, ker so se vse njene součenke bolj zanimale zanjo kot pa za pouk. Pred dobrim letom so jo pričeli roditelji voditi po raznih razstavah in sejmihih kot fenomenalni pojav, kar zaisto je. Tako živi sedaj i ona sama i njena rodbina samo od njene debelosti in velikosti.

OPERIRALI SO GA V JARKU

Presenetljiv dogodek se je pripetil te dni v Franciji. Zdravnik dr. Larrien je peljal v bolnico nekega bolnika, ki ga je bilo treba takoj operirati v grlu. Toda med vožnjo se je začel bolnik dušiti. Samo takojšnja operacija mu je mogla rešiti življenje. Zdravnik je avtomobil ustavil, položil bolnika na zadnji sedež in se pripravil k operaciji. Toda bolnik se je začel obupno braniti. Vnel se je boj in kmalu sta padla oba iz avtomobila v bližnji jarek. Tu se je začel bolnik znova dušiti. Bila je nevarnost, da umre v zdravnikovih rokah. Oklenil se je zdravnika s tako silo, da se ta ni mogel ganiti. Ko je bol-

nik naposled omedlel, je zdravnik hitro izvršil operacijo in mu porinil v grlo cev, da je lahko normalno dihal.

Po operaciji je zdravnik prestrašeno opazil, da mu je bolnik opraskal in pogrzel roke do krvi. Tudi obleko mu je raztrgal. Toda operacija se je posrečila in zdravnik je bil zadovoljen.

KO SO PARIŽANI JEDLI PODGANE...

Pričujočo anekdoto izza obleganja Pariza (l. 1870-71.) je pripovedoval pred nekaj dnevi umrl francoski pisatelj Pierre Decourcelle:

Živila so jela izginjati s trga in draginja je naraščala od ure do ure.

Bilo je na starega leta dan. Mati je hotela prirediti za novo leto nekoliko obilnejše kosilo in je odšla nakupovat v štacuno. Zagledala je na pultu ne baš velik hleb holandskega sira in zaskominalo jo je:

«Koliko?» je vprašala.

«Kaj, celega?» se je začudil štacunar.

«E... da... celega!» Teško ji je šlo z jezika.

Mati je planila. Dvesto frankov! Spomnila se je na moža in na sina, ki sta velika ljubitelja sira in težko ji je bilo. Dvesto frankov!...

«Dvesto frankov!» je ponavljala in obračala in ogledovala hleb. Ah, bil je tako majhen!

Naenkrat je kriknila. Iz hleba je pokukala ljubka glavica mlade miške, ki si je v siru izbrala svoje bivališče.

«Ah... in tudi podgana je v njem!» «Podgana!» je vzkliknil prodajalec. «Podgana tudi!... Potem pa prosim še sto frankov!»

NOVAJA ZEMLJA — ZEMLJA BODOČNOSTI

Sovjetski listi prerokujejo veliko bodočnost otoku Novaji Zemlji, ki je bil sedaj prvič temeljito raziskan po ruski ekspediciji. Res je, da so tam slabe vremenske prilike, ker znaša povprečna toplota — 8 stopinj, najnižja je — 37,5 stopinj, najvišja pa je plus 5 stopinj, toda kljub temu ni izključeno, da se ne bi tam nastanili Evropejci. Novaja Zemlja se sicer ne da uporabiti za poljedelstvo, pač pa je tam mnogo mrtvega kapitala in to je vzrok, zakaj se Rusi toliko zanimajo za ta otok, ki bo ko podatkih ekspedicije donesal mnoge dohodke. Ekspedicija je dognala, da se na otokih nahaja velika množina rude, kakor premoga, bakra, škrljavca in mramorja. Člani ekspedicije, ki so preiskovali otok, upajo, da odkrijejo tudi zlate in srebrne žile. Za sedaj je na otoku samo nekaj stotin Samojedov. Sovjetska vlada je postavila na otoku radiotelegrafsko postajo in tako napravila med njim in med Rusijo prvo zvezo.

Tedenski pregled

ITALIJA.

Praznovanje četrte obletnice pohoda na Rim je poteklo. Pogledimo si kakšno je bilo in kaj je Mussolini v svoji od vseh težko pričakovani poslanici povedal. Slavnosti so se vršile po sporedih in cdredbah, ki so že običajne. Povdariti pa je treba, da se je praznovanja v sprevedih udeležil v največji meri fašistovski naraščaj, kar je pa tudi v skiadu z nadaljno nalogo fašizma, da si pridobi vso italijansko mladino na svojo stran in jo svojim idejam primerno vzgoji. V Rimu so bile svečanosti najbolj uradne in največje. Raz balkon palače Chigi je Mussolinijevo poslanico bral podtajnik fašistovske stranke Ricci. Med branjem ga je prekinil Mussolini in mesto poslanice, o kateri je rekel, da jo bodo itak brali v časopisih, govoril je poslušalcem sam.

Mussolinijeva poslanica podaja pregled o dosedanem delu fašizma v državi sami in v zunanji politiki. Mussolini ugotavlja, da je fašistovski režim ustaljen, v državi in izven države uživa ugled. Izdal je zakone, ki so popolnoma izpremenili nekdanjo liberalno in demokratično državo. Najbolj revolucionaren je zakon o sindikatih, kajti z njimi je bila prejšnja liberalno-demokratična država pokopana.

Gospodarsko življenje je zavzelo velik razmah; boj za liro se nadaljuje.

V zunanji politiki je treba omeniti ureditev glede plačevanja dolgov napram Združenim državam in Angliji, nadalje mnoge trgovske in prijateljske pogodbe, ki so bile sklenjene z različnimi državami. To je vsebina Mussolinijeve poslanice, če povemo še, da je na koncu te poslanice omenjena opozicija, ki naj bi bila brezmočna in neumna.

Francosko in italijansko časopisje je v zadnjem času posvetilo veliko pisanja odnosom med obema državama, ki niso ne prijazna, ne pristržna. Sedanja politika Francije se ne trudi bogve kako za prijateljstvo Italije. Bolj ji je na srcu prijateljstvo z Nemčijo. Francoski nacionalisti, ki ne soglašajo z Briandovo prijazno politiko napram Nemčiji, se pa ogrevajo tembolj za tesne zveze z Italijo. Izgleda pa, da se želje francoskih nacionalistov ne bodo kmalu izpolnile in da bo francoska vlada vodila i v naprej dosedanjo zunanjo politiko.

Jugoslavija.

Politično življenje v Jugoslaviji je to-le: Na eni strani zasedanja narodne skupščine, na drugi strani pripravljanja in pogajanja za novo, razširjeno vlado. Narodna skupščina je zborovala ter odobrila več zakonov, ki jih je vlada predložila. V skupščini se vrši boj med vladno večino in opozicijo. Opozicija očita vladi, da je noče upoštevati niti takrat, ko hoče pomagati pri tvornem delu. Narobe pa vladna večina očita opoziciji, da nalašč dela ovire in se noče udeleževati stvarno pri razpravah. Med drugimi je bil sprejet v skupščini zakon o oblastnih volitvah in so bile odobrene konvencije v zrakoplovstvu, ki so bile Jugoslaviji predložene že leta 1919. od mednarodne komisije.

V pogajanjih s SLS, da vstopi v vlado, ni še prišlo do nobenega zaključka, zlasti ker je bil načelnik SLS dr. Korošec pretekli teden bolan. Dan na dan se pričakuje, da se odloči, ali stopi SLS v vlado. Na vsak način mora priti kmalu do kake izpremembe, kajti pomisliti je treba, da je Pašić pridno na delu. V Beograd je bil prišel Aca Stanojević, ta stari radikalni prvak, ki pride v Beograd vedno, kadar je treba v radikalni stranki pomiriti duhove, in je imel sestanek s Pašićem. Tega sestanka so se udeležili tudi vsi privrženci Pašićevi in njegov sad je misel, da se naj stvo-ri vlada, v kateri bi bili načelniki vseh političnih strank. Taki koncentracijski vladi bi bil zasiguran dolg obstoj in zato naj se bi izvršilo kronanje kralja Aleksandra v dobi, ko bi ta koncentracijska vlada bila na državnem krmilu.

Rusija.

Tudi v Rusiji so imeli opozicijo, ki je pa kmalu izgubila svojo moč. Čeprav so dolgo časa tlela nasprotstva med posameznimi voditelji sedanje Rusije, vendar je prišlo šele pred kratkim do očitnega nastopa nekaterih vplivnih mož proti drugim voditeljem. Ustvarila se je na ta način opozicija, ki je širila svoje misli in hotela pridobiti čim več pristašev. Opozicija se ni strinjala z gospodarskim programom sedanje vlade v Rusiji. In ker je nastopila opozicija tik pred komunistično konferenco, ki naj bi razpravljala predvsem o gospodarskem vprašanju, so vsi pričakovali, da se opozicija ne bo bala in da bo povzela besedo v obrambo svojih misli o gospodarski preuredbi. Vlada je sicer z opozicijo odpravila pred komunistično konferenco, vendar so imeli opozicijonci priliko povedati svoje mnenje na konferenci, ki se je vršila nedavno tega. Nekdanji opozicijonci so molčali kot riba, in to je povdaril v svojem govoru Rikov sam, ki je razpravljal o gospodarskem položaju. S to svojo bojznostjo so opozicijonci zaigrali naklonjenost množice in upravičenost svojih zahtev.

Poljska.

Poljska, stara plemiška država, je republika. Vendar se nekateri plemiči po zadnjih poročilih sodé niso še sprijaznili z obstoječo državno obliko. Stranka, ki zahteva monarhijo,

se je v zadnjem času razgibala. Knez Radzivil, ki je velik monarhist, se je sestal z vplivnim Pilsudskim. Kot vselej, kadar je resnica grenka, so tudi to pot uradni listi zanikali, da bi bil ta sestanek politične narave. Toda dejstva govorijo drugače in zdi se, da gre za zvezo monarhističnega in konservativnega plemstva s Pilsudskim, ki je bil še nedavno republikanec. Pilsudski uživa v Poljski velik ugled in ima mnogo pristašev; če ga imenovane stranke pridobijo zase, pridobijo nedvomno veliko za svojo misel, da se ustvari na Poljskem monarhija.

Angleška.

Dolgotrajna je rudarska kriza na Angleškem. Pravega izhoda in poti do miru iz te nekrvave, toda nič manj strašne vojne med delavci in kapitalisti niso še našli. Večkrat so sicer poizkusili priti do zadovoljivega zaključka, po vselej zaman, celo posredovanje vlade ni moglo prepričati in pregovoriti ne delodajalcev ne delojemalcev. Sedaj se je izjemno stanje na Angleškem, ki traja skoro od početka stavke, znova podaljšalo za en mesec. Resnica je, da se je vrnila na delo že ena četrtnina rudarjev, vendar je število stavkujočih tako, da povzroča vladi resne skrbi. Sedaj je vlada segla po starem in znanem sredstvu: strokovnjaki naj bi našli izhod iz te krize. Bodočnost bo pokazala, v koliko je bilo to sredstvo uspešno.

liniju, da je četrtič ušel smrti. Listi so izšli po večini v posebni izdaji, v katerih izražajo svoje veselje, da se je tudi to pot atentat izjalovil. Razburjenje in ogorčenje se je polastilo vseh listov in v svojih člankih kličejo, da se mora za vselej napraviti red in iztrebiti vse nezadovoljneže. V Rimu je množica dajala duška svojem veselju in v ogorčenju proti opozicijoncem je napadla ter opustošila prostore raznih opozicijonalskih strank. Uničeni so bili tudi uredniški prostori in tiskarna znanega lista «Il Mondo» ter lista «Voce Repubblicana». Nekateri opozicijonalski listi so bili ustavljeni.

Naše stališče k atentatom smo pjasnili že o priliki prejšnjih atentatov na Mussolinija. Tak način boja se protivi že naravi našega naroda. Veselju nad neuspelim atetatom, ki je zavladovalo ne le po celi Italiji, ampak takorekoč po celem civiliziranem svetu, se pridružuje tudi naš narod.

Proslava IV. obletnice fašistovskega pohoda na Rim v Trstu.

Minuli četrtek se je vršila kot so «Novice» že javile tudi v Trstu proslava 4. obletnice fašistovskega pohoda na Rim.

Zjutraj se je darovala v cerkvi Device Marije Pomočnice slovesna služba božja — zadušnica za padle fašiste. Nato so se zbrale ob 10. uri na trgu Unità vse fašistovske organizacije. Po kratkem nagovoru fašistovskega generala je narodna milica pred številnimi vojaškimi in civilnimi dostojanstveniki defilirala.

Defiliranju je sledil obhod po mestu, ki so se ga poleg vseh fašistovskih sil ugeležila tudi razna narodna združenja in šolska mladina. Slavnosti so se končale v gledališču Rossetti z zborovanjem, na katerem so razni govorniki proslavljali fašistovski pohod na Rim. Trgovine so bile zaprte, mesto je bilo v zastavah, zvečer pa deloma slavnostno razsvetljeno.

Osma obletnica zmage

4. novembra se bo proslavila osma obletnica zmage. V Rimu se bo v cerkvi Santa Maria degli Angeli vršila svečana služba božja. Udeležili se je bodo zastopniki vlade, senata, poslanske zbornice, diplomati tujih držav, zastopniki bojevnikov in vojni invalidov. Po službi božji se bodo ministri podali na grob Neznane vojaka. V spomin na zmago v svetovni vojni bodo po vsej Italiji zvonili zvonovi od 10. do 10 ure in pol.

Zdravniška pomoč in vojni pohabljeni.

Iz Rima poročajo, da so na podlagi vladnih odredb vsi oni vojni invalidi, ki dobivajo invalidno podporo, upravičeni zahtevati brezplačno zdravniško pomoč od svojih občin. Nimajo pa te pravice oni vojni invalidi, ki so lastniki večjega premoženja ali imajo kake druge stalne dohodke.

Političnim izgnancem — spomenik.

V soboto, 30. oktobra, je bil slovesno odkrit na tržaškem pokopališču pri Sv. Ani spomenik v znak priznanja onim Tržačanom, ki so jih avstrijske oblasti tekom svetovne vojne pregnale iz Trsta in ki so — vsled tega pregnanstva — umrli v tujini.

Gene domačega in ameriškega mesa.

Cene mesa so padle. Kilogram domačega mesa stane v Trstu 60 stotink manj, zmrznjenega (argentinskega mesa) pa 40 stotink manj.

Dopisi

VOJSKO.

V teku kratkega časa zaznamujemo že tretjo smrtno nesrečo pri nas. Poleg dveh voznikov, ki sta se ponesrečila, se je izvršil sedaj samomor. 17. t. m. se je ustrelil gozdni delavec Kopal Filip doma iz Ervenove vasi pod Vojskem. Pri njemu ni bilo opaziti kakih duševnih nenormalnosti in še pol ure pred smrtjo je bil takšen kakor druge dni. Odšel je v gozd, daleč od hiše, kjer so ga s težavo dobili šele naslednjega dne. Ustrelil se je s karabinko in krogla mu je šla skozi usta v glavo. Vzrok samomora ni znan, najbrže pa, kakor se sodi, so ga gnale v smrt družinske razmere. Zapušča dva otroka. Pogreb se je vršil na necerkven način.

— Hitra sprememba vremena preteklega tedna je prinesla v naše višave sneg. Pretekli teden, kakor tudi od nedelje na ponedeljek 24.—25. t. m. je snežilo in lahko odeja snega je legla na vas. Vendar ne za dolgo časa. Huda zima se obeta že zgodaj.

IZ BENGASIJE V AFRIKI.

Slovenski fantje, ki služijo v Bengasiji (Afrika), pošiljajo pozdrave čez hrib in dol, povsod naokoli, posebno starišem in domačim dekletom. Avijatik; Pahor Ernest - Miren. Avtomobilisti: Jakuc Anton - Zagreb, Gomišček Albert - Solkan, Sinigoj Jožef - Gorica; Soban Jožef - Gorjansko; Arčon Ivan - Vrtojba, Topničarji: Vrčon Jožef - Dobravlje, Hrovat Anton - Dobravlje, Trošt Anton - Št. Vid, Rojc Mihael - Bistrica, Širca Lovrenc - Postojna, Muha Ludvik - Bistrica, Prinčič Franc - Št. Peter, Hladnik Franc - Lome, Križnič Avgust - Ročinj.

DNEVNE NOVICE

Nov atentat na prvega ministra Mussolinija

V Bologni je bil na prvega ministra Mussolinija četrtič izvršen atentat; tudi to pot brez uspeha. Zgodilo se je pa tako-le: V nedeljo so bile v Bologni velike manifestacije, katerih se je udeležil Mussolini in imel na množice dva govora. Ko se je prvi minister vračal ob 5.38 popoldne iz palače Archiginnasio in se je peljal v avtomobilu proti postaji, je na vogalu ulice Indipendenza in ulice Rizzoli neki mladenič oddal iz bližine strel na prvega ministra Mussolinija. V drugič je atentator dvignil roko, da izpali še en strel, toda neki orožniški maršal ga je z vso silo udaril po roki. Krogla Mussolinija ni ranila, raztrgala mu je trak reda svetega Mavricija ter jopič v višini prs in je zdrknila preko rokava bolonjskega župana Puppinja, ki je sedel v avtomobilu skupaj z Mussolinijem. Množica, ki je bila strašno ogorčena in razjarjena, se

je vrgla na mladega atentatorja, ga zadavila, zdrobila glavo in mu zadala 14 ran. Čudovita je bila mirnost Mussolinijevega, ki ni zgubil hladnokrvnosti ter se je peljal dalje proti postaji. Tu je imel na zbrane častnike nagovor, v katerem jih je vzpodbujal k vestnemu službovanju. Atentata v svojem govoru ni niti omenil.

Policija pri atentatorju ni našla nobene listine, iz katere bi bilo razvidno njegovo ime. Šele atentatorjev oče, ki je v skrbeh iskal sina, je prišel tudi na kvesturo, kjer je zagledal razmesarjeno truplo svojega sina. Mlademu atentatorju — štel je komaj 15 let — je ime Anteo Zamboni, njegov oče je lastnik neke tiskarne ter bogat človek.

Vest o izjalovljenem atentatu se je bliskovito raznesla po vsej Italiji. Množice so v znak veselja prirejale po mestih manifestacije, po poslopjih so razobešene zastave. Kralj in kraljica sta brzojavno čestitala prvemu ministru, ravno tako so prišli v palačo Chigi poslaniki tujih držav čestitat Musso-

PODLISTEK

FERDO PLEMIČ:

Kitajske žabe

(Pustne sanje.)

Ne bo hudega, ne, niti z žabami! Zabe pridejo namreč čisto na koncu na vrsto in sicer prav po nedolžnem. Zato pa berite povest lepo od kraja. Sanjalo se mi je — menda sem takrat večerjal kislo zelje — da sem enkrat postal Kitajec. Dragi moji, to ni šala, če ti takole čez noč zraste dolga kita, če ti pormeni koža in če začneš brez vsake potrebe škiliti kakor škilijo vsi Kitajci, pa kljub temu ne poznaš kitajskega jezika, ker se te drži še vedno tisti stari trdovratni Slovenec, ki si se ga nalezal pri rojstvu.

Tak Kitajec sem postal nenadoma jaz, in da bo mera mojih zaslug polna, sem se tudi znašel v najskritejši ulici najbolj kitajskega mesta in lačen sem bil vrhu tega tudi prav pošteno ter žejen. (To je bržkone prišlo od onega kislega zelja!) Zdaj pa, ljuba duša, povprašaj enega onih kitajskih urojenecv, ki so drveli mimo mene v velikem številu, kje je kakšna dostojna krčma in kod ti je hoditi, da prideš do nje! Verjamem, da bi bil vsak od vas v najhujši zadregi, če bi mu zastavil tako nalogo.

Vendar tako brez vsake pomoči tudi nisem bil. Iz šolskih časov sem se

namreč še prav jasno spominjal, da je sestavljen kitajski jezik samo iz enozložnih besed in da glasu «r» ne pozna. To je že nekaj, dasi ne preveč. Oprt ob to šolsko vedo se obrnem do prvega Kitajca, ki se je sprehajal prav mirno po ulici navzdol, ga ustavim in mu potožim s pripomočjo rok in nog svojo željo pa jedi in pijači tako-le: «Ham - ham! Bum - bum!»

To je bilo duhovito, celo sila duhovito, ker me je dotični Kitajec takoj umel in me je peljal — v zapor. Tako! Zdaj sem bil na varnem, ali jesti in piti še vedno nič. Zato so me pa tirali čez malo časa pred sodnika, ki mi je prebral obtožbo, da sem nevaren človek, ki je grozil o belem dnevu in to celo javnemu redarju, da bo vse poklal (ham - ham!) in vse postrelil (bum - bum!). Ne vem, kako je bilo to, da sem obtožbo razumel, ali dobro se spominjam, da se je glasila v kitajskem jeziku tako-le, da sem jaz:

pika prva: se klatil po nebeški ljudovladi brez vsakih dokumentov;

pika druga: nevarno grozil javnim organom;

pika tretja: zagrešil nameravano in dejanjsko nasilstvo;

pika četrta: širil prevratne ideje;

pika peta: bržkone član tajne zveze;

pika šesta: veleizdajalec.

Za vso to malenkost je kitajski državni pravnik zahteval, milostno upoštevajoč, da sem sirota brez očeta in matere, sledeče kazni:

pika prva: naj se mi iztrga jezik;

pika druga: naj se me nasadi na kolec;

pika tretja: naj se me razčetrta;

pika četrta: naj se mi prepara trebuh;

pika peta: naj se mi odseka glava;

pika šesta: naj izgubim vse pravice kitajskega državljanstva. Za poslednje mi pravzaprav ni bilo posebno žal, saj sem bil jedva pičle pol ure Kitajec; samo da bi ohranil glavo!

Sodnik mi veli, naj se zagovarjam. Kako se bom? Vsaka, ki jo zinem, bo gotovo napačna in mi položaja gotovo ne olajša. Ali o pravem času se spomnim drugega nauka, ki sem ga tudi nekoč slišal. Ta pa ni bil šolski, temveč angleški in je velle: «Zlato govori vse jezike!» Sežem tedaj v aržet — čutil sem po njegovih težih, da mora biti poln — in privlečem pest zlatnikov na dan, ki jih usujem sodniku na mizo. Izpustili so me.

Torej — prost sem bil zopet in zopet sem stal na isti ulici kakor poprej, brihtnejši sicer, a nič manj lačen. Z «bum - bum» in s «ham - ham» se ni dal razrešiti voz, to sem sedaj že vedel. Skušam drugače. Spomnim se, da je urejena kitajska kuhinja nekoliko drugače nego naša, da v nji pražijo podgane, kuhajo pse, dušijo kače in pečejo mačke kakor izborno slaščico. Ta nauk sem imel iz šole. Prav! Ustavim tedaj zopet šilokega Kitajca, se mu nasmehljam prav prikupljivo, mu pokažem na

svoja usta in mu šepnem: «Mijav, mijav!»

Sklepal sem tako-le: kitasti mož me bo umel, da hočem jesti mačko, pa me bo peljal v kakšno krčmo. Tam seveda si izberem že po svojem želodcu, tako-le nekaj kraškemu siru podobnega ali pa kitajski klobasi, da mi ne bo treba jesti ravno mačje pečenke. In glej — mož me je razumel. Nasmehnil se je, da so se mu zarežala usta do ušes, obsul me je s ploho meni neumljivih enozložnih besed, ki zanje ni bil tako v zadregi kakor jaz, in me je peljal v svojo hišo, kjer mi predstavi z besedo «mijav - mijav» svojo hčerko, nekakšno izsušeno, škilogledo, rmeno polenovko, češ, zdaj jo pa le poljubi, kakor si namignil prej z besedo in z roko, in poroči jo, saj leži meni že petdeset let na želodcu.

Bogami, tega pa ne! Da bi jaz na tako pregrešen in nedostojen način križal svoje plemo! Rajši naj me raztrgajo kakor razbojnika na štiri kose, ali da bi jemal jaz v zakon takole starinsko, od moljev razjedeno kitajsko usnje! Nak, to se pravi iz svetega zakramenta norce briti. Še je bilo nekaj kristjana in Slovenca v meni, četudi sem bil slučajno Kitajec, da bi storil kaj takega. Ne vem, kako sem to dopovedal možu, to pa vem, da je postal takoj hud name, da je poklical svojo ženo in svojo taščo na pomoč, pa tudi sosede moškega, ženskega in srednjega spola. Polk razljučenih rmenih hudičev je kaj kmalu vpil krog mene, da sem dejal, da me ob konec. Ali

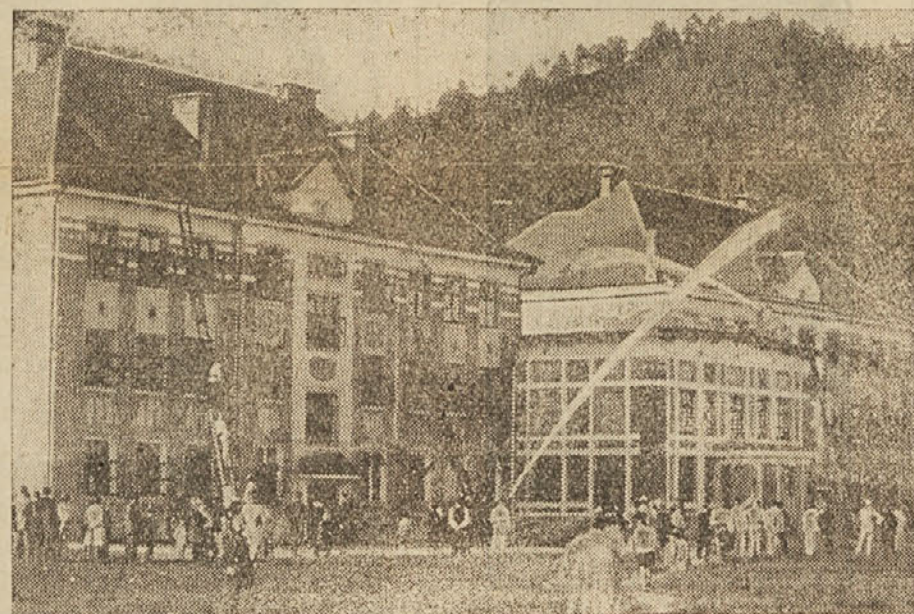
Cerkev sv. Petra v Rimu

je največja katoliška cerkev. V njej najde prostora nad 40.000 ljudi.

Dr. Janko Šlebinger,

upravnik drž. licejske knjižnice v Ljubljani, iz vasi Ledenice pri sv. Ani na Krembergu, je pred 10 dnevi obhajal svojo petdesetletnico. Bivši dijaki, ki so študirali v Ljubljani in Novem mestu ne morejo pozabiti tega svojega najboljšega profesorja, ki jim je bil vzgojitelj in oče obenem. Za naše ljudstvo je napisal knjigo «Nemščina brez učitelja», ki se doživela že štiri izdaje in sestavlja slovarček nemškega in slovenskega jezika, dve knjigi, ki sta posebno našim delavcem v tujini mnogo koristile.

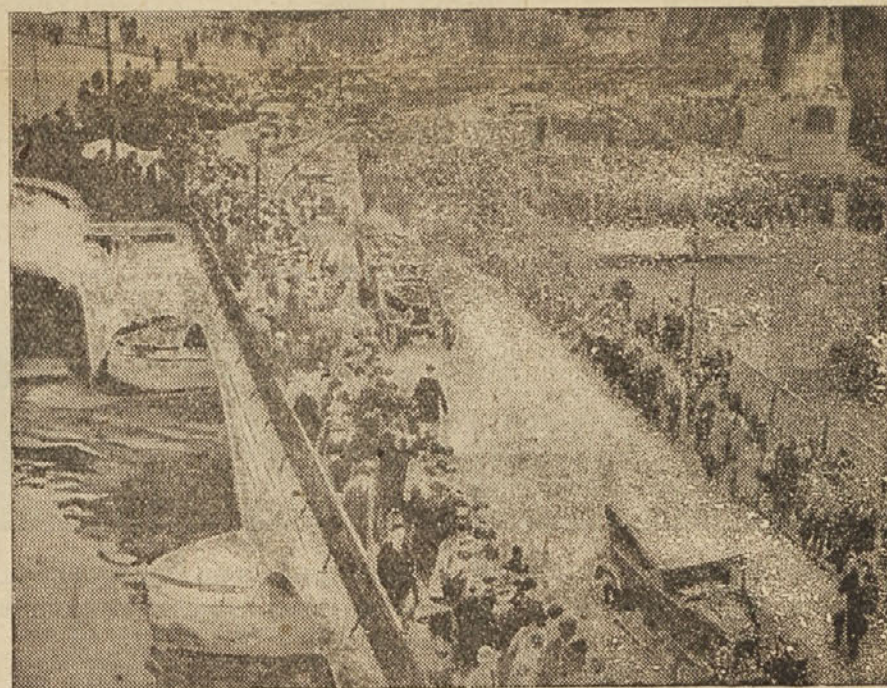
Župna vaja gasilskih društev v Litiji. Hidranti na Dekliškem domu predilniških stavb v Litiji.

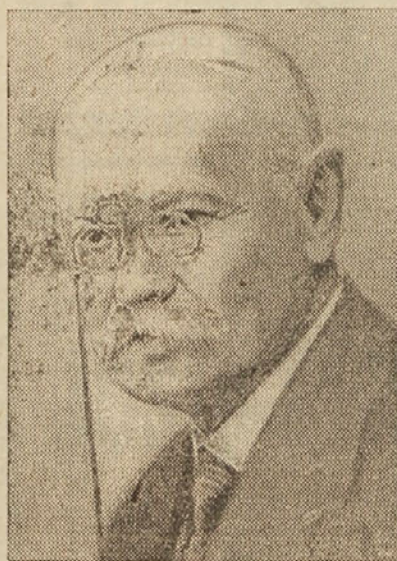
Svetišče Todov v Indiji. V indijskih gorah ga imenujejo tudi «svetišče mleka». Zgoraj miada Todanka.

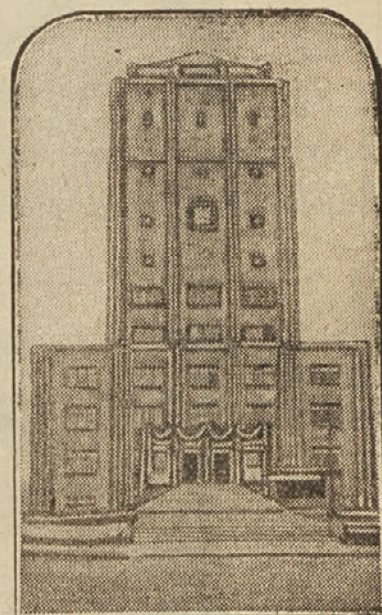
Frančiška Goršičeva, imenovana «slovenska Cecilija», iz Krakovega v Ljubljani, je minuli torek praznovala svojo osemdesetletnico čvrsta in čila. Več desetletji je bila orglarica v trnovski cerkvi v Ljubljani. Na sliki jo vidimo pred orglami, ki jih je napravil njen oče Martin, navaden sodar, iz domačega lesa. Piščali je vlil iz cinastih krožnikov, meh je pritrdil z volovskimi žilami, le klavijatura je dunajskega izvora. Njen oče je že l. 1488. nastopal s drugimi pevci v ljubljanskem gledališču s slovenskimi pesmimi. Njen brat Fran Goršič je izdeloval znamenite orgle, ki še danes pojo njegovo slavo po mnogih naših cerkvah. — Medičarjeva Franca, tako je njeno hišno ime, še vedno rada igra na svoje orgle lepe domače pesmi, le mehov ne more več goniti, ker so ji opešale noge.

Veličastni spreved avtomobilov s češkoslovaškimi parlamentarci se ob navdušeni množici pomika čez Marijin trg in Frančiškanski most pred magistrat v Ljubljani.

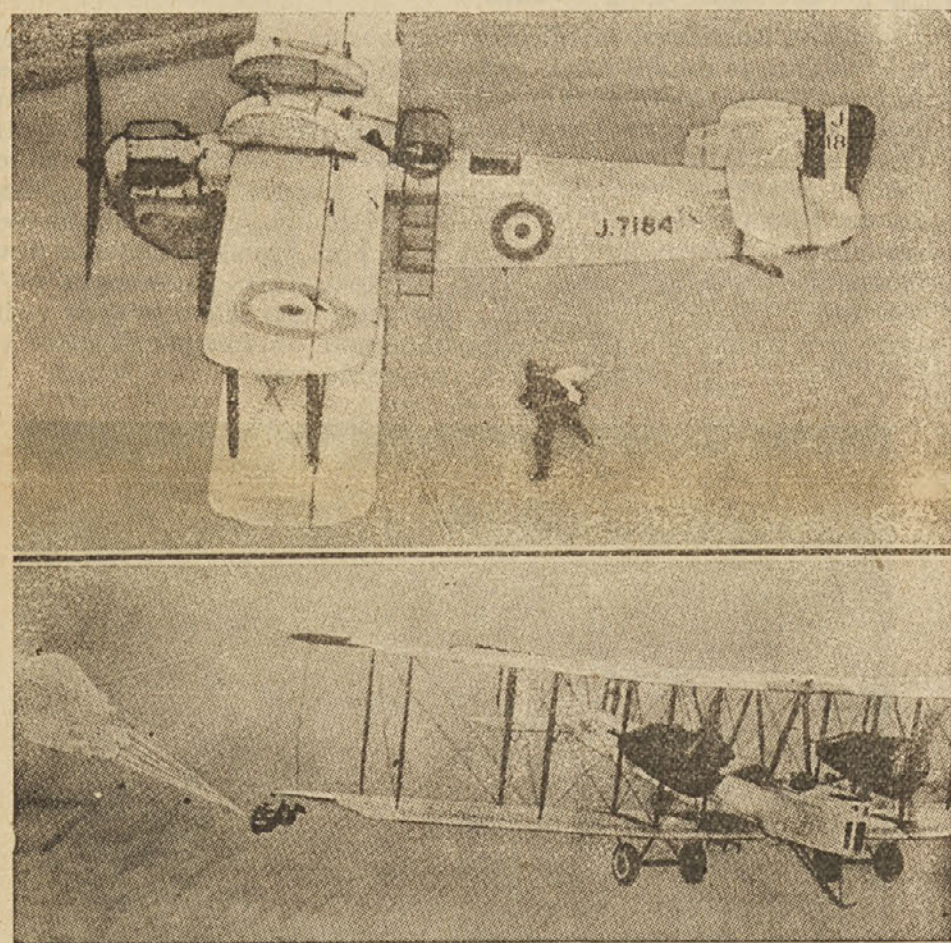
Andrej Senekovič, bivši gimnazijski ravnatelj v Novem mestu in v Ljubljani in šolski nadzornik je minulo nedeljo preminul v Ljubljani v 78. letu starosti. O njem so «Novice» v zadnji številki že poročale.

Originalen načrt na stavbo mestne hiše. Napravil ga je neki stavebenik in sicer za mestno hišo ki si jo namerava zgraditi mesto Nauenhagen pri Berlinu.

Kraljica lepote v ameriških Zedinjenih državah. Kakor znano volijo Američani že nekaj let svoje «Kraljice lepote». Ponosni naslov dobi tista državljanka Zedinjenih držav, ki predstavlja po sodbi ocenjevalcev najkarakterističnejši tip njihovega plemena. Na sliki od leve na desno: «kraljice» leta 1924, 1926 in 1925.

Kako se rabi padalo za letalce. Zgoraj je padalo še zaprto, spodaj pa letalec z odprtim padalom polagoma in brez nevarnosti pada polagoma proti zemlji.

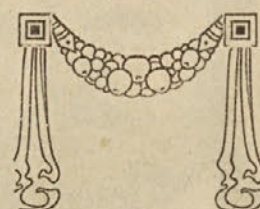
Kratki lasje so zmagali?
Menda, ker že knežne nosijo ostrižene lase.

Rumunjska kraljica Marija, ki je nameravala v Ameriki nastopiti v nekem filmu. Tudi ona ima kratke lase.

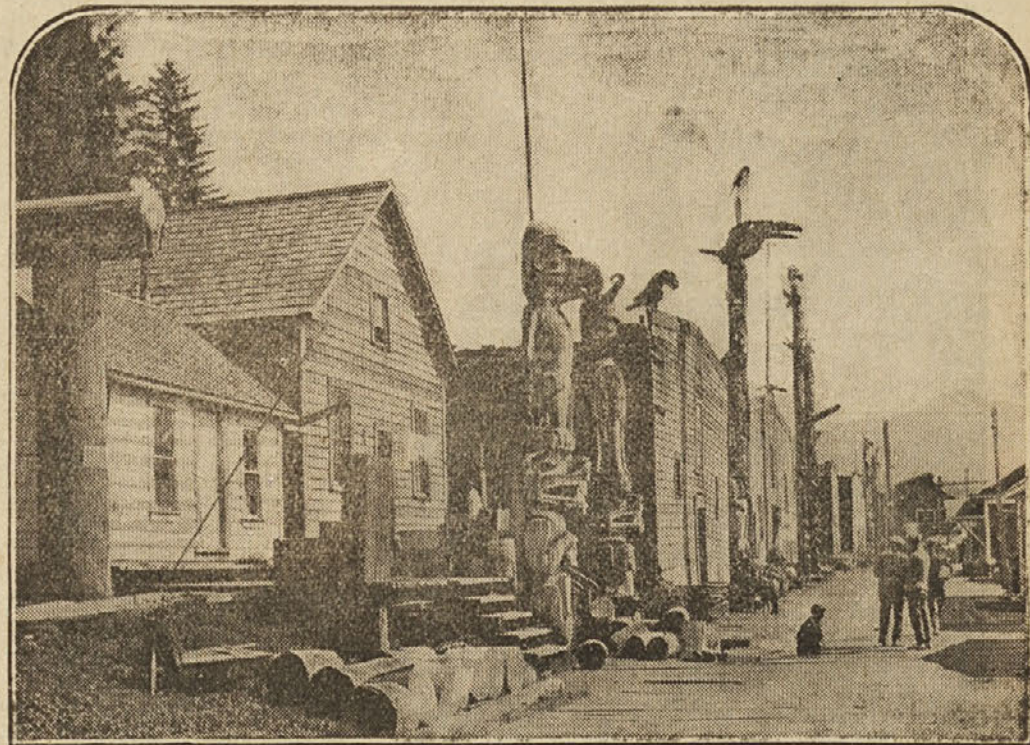
Emma Grammatica
najodličnejša italijanska dramatska umetnica.

Krotilka z velikansko kačo.

Orel napada jerebice. Z iglo v kožo vbojena slika na hrbtu moža.

Totemi v nekem indijanskem mestu Britanske Kolumbije v Ameriki. Indijanci častijo prirodne pojave in bitja (nebesna telesa, žvali, reke), nad katerimi človek nima nobene moči, njih naklonjenost in varstvo si hoče pridobiti z žrtvami in darovi. Vsak Indijanec si izbere kako žival ali reko kot varuha in njemu v čast postavi spomenik, ki predstavlja dotično žival ali reko. Tak spomenik se imenuje totem.

DOL. OTLICA.

Zdi se, da se nam dobro godi, ko se ne oglasimo nikdar. Ali čemu bi tožili, slabo je povsod. Pridelki so skrajno revni. Dobili nismo niti one-ga semena, ki smo ga vsejali. Fantje in možje se vračajo domov. Nekateri so zaslužili dobro, mnogi pa tudi slabo.

Poteštati je postal dosedanji župan, kakor se je tudi ugibalo. 24. oktobra se je njegovo imenovanje primerno proslavilo. Prišli so iz Ajdovščine trije gospodje, med njimi tudi tajnik ondotnega fašija. Vabljeni so bili v gostilno Bratinovo, kjer se je vršila vsa slavnost, vsi domači fašisti z Gore.

Slavnost pa ni potekla lepo, kajti zbrane je iznenadil požar, ki je izbruhnil v Bizjakovi hiši na Dolu (po domače na Ravnih). Večina je tekla gasit. Hiša je bila hitro v plamenu, ker je pihal močan veter, vendar so rešili večinoma vse pohištvo in živila, kakor tudi živino. Zgorela je precejšnja množina sena. Med gašenjem se je močno poškodoval Vidič z Dola. Padel je s slemena v plamene, pri čemer se je nanj usul goreči material. Izvlekli so ga hitro iz ognja, a bil je ves opečen in zadobil je hude notranje poškodbe, za kar je pričalo tudi bruhanje krvi. Njegovo stanje je zelo opasno. Njegova izguba bi bil zelo hud udarec za štiri nepreskrbljene in nedorastle otroke.

Šele po prestanih dogodkih se je vršila slavnost. Nastopil je kot govornik tajnik fašija iz Ajdovščine. Njegov govor je na kratko tolmačil občinski tajnik Škarabot. Govornik je hvalil zasluge novega poteštata in njegovo požrtvovalnost, ker je prevzel brezplačno poteštarijo. Opozarjal ga je, naj bo nepristranski, enak za fašista in nefašista, ker vlada je zato uvedla poteštate, da olajša občine velikih bremen.

SV. LUCIJA.

Vreme. Dne 23. t. m. so začele reke zopet naraščati. Voda je bila že par metrov nad normalno višino. Lilo je v petek, soboto in celo noč od sobote na nedeljo. V nedeljo, 24. t. m., zjutraj pa je nastala silna burja, ki je hotela vse odnesti. Po nekaterih krajih je ta vihar napravil mnogo škode. V pondeljek, 25. t. m., smo imeli po dolgem času zopet lepo vreme. V torek zjutraj pa je bil po vseh okoliških hribih precej na debelo sneg. Preteklo soboto pa je nevihta zopet hudo divjala. Že v petek zvečer je bilo hudo neurje s potresom. Voda, ki že teden dni ni bila na normalni, bi kmalu dosegla zopet isto višino, kakor pri prvi povodnji, ki je bila pred enim mesecem. Šele danes se je začelo jasni. Vode pa so začele padati.

IZDAJSTVO V MAREZIGAH

Gozd toži, da je na brutalen način izdan od svojih lastnih bratov. Prišla je sekira v gozd in zahtevala od hrasta, bukve in gabra, da se

združijo z njo. Toda prva mladika gre hitro povedati starim dupom, kaj se je zgodilo in kaj je sekira zahtevala.

Stari odgovorijo: «Ne vdajmo se! Ne vdajmo se! Pa nič strahu.» Vsi so enoglasno pritrdili: «Ne vdajmo se!» Vsi so bili složni.

Ali sekira ni nehala s prigovarjanjem, vedno silila in obljubovala to in ono. Šuma je pa dobro vedela, kaj jo čaka, ako se uda: da jo čaka poguba. Dobro je vztrajala, toda izdajalci so bili in jih je še, in bilo jih je tudi tam. Sekire so si pridobile piškava in trhla drevesa, ki so izdala svojo kri.

Sedaj gozd trepetaja, a izdajalci so orožje sekire in vsi padamo v pogubo.

SV. UBALD PRI MAREZIGAH.

Zima se bliža, čas hiti, a cesta od Sv. Ubalda proti Marezigam je še vedno v obupnem stanju; taka je, da človek gazi le s težavo po blatu. Občina Marezige ima danes poteštata, moža, ki se je pokazal odločnega in poštenega. Zato se obračamo nanj z zaupanjem in v prepričanju, da bo kaj in hitro ukrenil za popravilo ceste, ki jo vsa občina rabi. Če ne drugega, je treba pomisliti na uboge mlekarice, ki morajo vsako jutro v temi gaziti po tem blatnem morju. Zato še enkrat prosimo g. poteštata, da bi posredoval v prid naši cesti.

V soboto zvečer ob 5. uri se je usula debela toča. Bog obvari, da bi bila trajala dolgo časa; še tako je napravila na oljkinih nasadih in pa na drugem sadnem drevju občutno škodo. — **Občan.**

IZ LECCA.

Zelezničarji, ki so bili prestavljeni iz naših krajev v Lecco, pošiljajo iz teh gorskih in že s snegom pobeljenih krajev mnogo srčnih pozdravov vsem prijateljem, znancem in čitateljem «Novic»: Filipič Franc - Brdo pri Sežani, Bajc Celestin - Podgorje, Turk Filip - Trst, Medved Ivan - Trst, Strgar Ivan - Trst, Sila Ivan - Žavljje pri Trstu, Drudić Alojz - Pazin, Godina Franc - Trst.

Gospodarske novice

SHUJŠANJE ŽIVINE POZIMI.

Značilno za naše živinorejske razmere je, da nam živina pozimi redno shujša in da je treba na spomlad precej časa, da se nam zopet popravi. Pozimi hujša, poleti se pa popravlja! To kaže, da smo v naši živinoreji vendarle še daleč zadaj. Pri tako neenaki reji nam vsa reja trpi. Pogledimo si katerokoli vrsto govedi in v kakršnikoli starosti, povsod vidimo isto sliko. Mlada goved je koncem zime shujšana in kosmata in ravno tako mršave in malo molzne so krave. Vse to hujšanje gre pri mladi govedu na škodo rasti in telesnega razvoja, pri kravah pa na rovaš mlečnosti in bodočega zaroda. Jasno je, da pri tako neenakomerni reji ne pridemo naprej. Kar pridobi žival

zopet se spomnim na neki drugi nauk, in ta zopet ni bil šolski, temveč angleški, ki pravi: «V najhujši stiski pokaži pest!»

In to sem tudi pokazal. Zaviham rokave, stisnem svoje debele pesti in zakričim: «Kdo se hoče z mano bok-sati?»

Kakor bi bila pihnila burja ni bilo nikogar več na bojnem polju. Vsi so zbežali z vriščem in truščem. Jaz pa sem stopil vnovič na ulico, še bolj lačen in žejen nego prej.

Kako priti do hrane? Poskušam v tretjič. Trdno sem pa sklenil, da ne izustim niti besedice več v blaženi kitajščini, ki je Kitajci sami brčkone ne poznajo. Opazujem ljudi, ki hite mimo mene. Poldne je moralo biti, ker sem opazil, da teka več Kitajk po ulici s polnimi posodami v roki. «Čakaj,» si mislim, «eno teh babur ulovim za rep, to je za kito, saj repa nimajo. In odstopiti mi mora kosilo, ki ga nosi v roki svojemu možu. Argumentum ad hominem!»

Tako sem tudi storil in imel sem kmalu polno skledo v roki, medtem ko je babnica vriskala, dasi sem ji ponujal pest rmenih zlatnikov za zaplenjeno kosilo. Kup žoltih peklensčekov se ustavi krog naju. Spočetka so me gledali kaj sovražno, ali ko so videli, koliko denarja ponujam za borno kosilce, so se zavzeli vendarle zame. Plačal sem in ostala mi je skleda v roki.

Oddahnem se, ker mi je že neznan-sko krulil želodec. Sedem na prag bližnje hiše, postavim skledo na kolena in dvignem pokrov, češ, zdaj

bom pa užival v miru božji darek, pa naj bo tudi pečena mačka, če drugega ni dobiti danes. Saj sem zdaj Kitajec in se moram slednjič privaditi tudi temu. Odkrijem tedaj posodo.

Oj groza! Moje strmeče oko zapazi v nji žabe, same žabe, ali ne pečenih, temveč žive zelene žabe. Presenečen držim skledo pred seboj. Zabice pa so jedva zavohale sveži zrak in so že druga za drugo priko-bacale iz dna na rob in — skok, skok, čap! — so poskakljale v zlato svobodo. Jaz pa sem gledal za njimi odprtih ali praznih ust. Kitajci krog mene pa so se zlobno smejali kakor grešne duše v peklju, če se hudiču slučajno pogasi večni ogenj. Ves zmeden, nisem vedel, kaj početi. Vendar se mi je zdelo najpametnejše v prvi sili, da priključim presnete žabe nazaj v skledo. Da, ali kako naj jih priključim? Naše žabe že od pamti-veka regljajo, te pa so kitajske, in vrag vedi, če razumejo kaj na «rega-reg»? Saj je črka «r» vmes!

Izučen zlatih, dasi težkih skušenj, da je na Kitajskem vse narobe, jamem vabiti ubegle žabice na ves glas:

«Ci-ci-fuj! Ci-c-ifuj!» In kaj se je zgodilo! Hočete li ver-jeti?

Žabice so na moj klic, tamle v daljavi, kakor en sam mož, potegnile zadaj — hlačice navzdol in mi pokazale golo

Gospoda moja slavna, to je bilo preveč! Zato sem se popolnoma upra-vičen zbudil iz težkih sanj.

Dr. Carnincich - Postojna
Novi zobozdravniški atelier

tehničar vodja diplomiran v Berlinu

Vsako delo je garantirano. - Primerne ljudske cene.

Ordinira od 9. do 13. in od 14. do 17. v hiši g.čne Kraigher števil. 72 pri cerkvi v Postojni.

ZDRAVNIK

Dr. Fran Gruden

v Postojni

je nanovo preuredil svoj zobotehnični ambulatorij

Tehn. vodja J. Friedmann

Sprejema od 9.—12. in od 2.—5. pop.

ZDRAVNIK

DR. IGOR FRANKO

absolvent dunajske klinike

ordinira v Il. Bistrici

št. 122 vsak dan od

10-11 in od 3-4 ob

torkih in petkih pa

na Knežaku pri g.

Česniku od 9.—12.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. LOJZ KRAIGHER

specialist za zobe in usta

sprejema

v Gorici na Travniku št. 20

in

v AJDOVŠČINI (nasproti posojilnici)

Zobozdravnik

DR. D. SARDOČ

špecialist za ustne

in zobne bolezni

perfekcioniran na dunajski kliniki

ordinira

v TRSTU

Via Imbriani 16/III. (prej Via S. Giovanni)

od 9—12 in od 3—7 ure

Zobozdravnik

DR. L. MERMOLJA

sprejema

v GORICI na Travniku 5

II. nadstropje

Proti malokrvnosti in slaboživčnim je

GLYKOL

jako učinkovito

sredstvo. Cena steklenici

L 7. Za celo zdravljenje zahtuje

8 stekl. Garantira za čistost in takojšen

učinek svojih treh proizvodov „GLYKOL“,

„SMILAYOD“ in „EMULZIJA RIBJEGA OLJA“ z

ipofosfiti za rakitične otroke.

Farm. CASTELLANOVIČH, via Giu-

liani No. 42 (pri svetem Jakobu.)

Trgovina manufakturnega blaga

Josip Massig - Gorica

Corso Giuseppe Verdi 18

Najbogatejša izbira volnenega in svilenega blaga, blaga za moške obleke - perila - razne opreme volne - žime in pernic

BOGATA IZBERA — IZREDEN OKUS — CENE ZMERNE

dobrega v poletnem času, gre zopet v zgubo pozimi. Tako se pridobljene moči pripravljajo. Z zimskim hujšanjem, ki se pri nas redno ponavlja po govejih hlevih, zdaj v večji zdej v manjši meri, ne more naša živina v svojih telesnih in drugih lastnostih tako napredovati, kakor napreduje po drugih krajih.

Vseemu temu ja pa krivo pomanjkanje potrebne in tečne krme. Če živi naša goved v poletnem času ob sočni in tečni zeleni krmi in paši, ne more v tem rejnem stanju ostati pozimi, če ji dajemo v glavnem največ slame. Med zeleno krmo in slamo je vendarle prevelika razlika! In pri nas je še zmeraj vse preveč takih hlevov, kjer igra slama glavno vlogo. Dokler se pri nas v tem pogledu ne obrne na boljše in dokler ne pride živina v zimskem času tudi pri nas do boljše krme in take krme, ki bo odgovarjala dobri poletni krmi, toliko časa je zastoj misliti, da bi dosegli boljše uspehe, in dajmo živino še tako skrbno odbirati za plemo!

Kdor hoče lepo živino in dober užitek od nje, mora gledati, da mu živina v zimskem času ne strada in ne trpi pomanjkanja! Zimsko in poletno krmljenje mora biti uravnovešeno. Tako daleč moramo priti v pridelovanju potrebne zimske krme. Slama je sicer važna krma v naših krajih, toda vedno le kot pomožna krma, ne pa kot glavna krma, kakor se pri nas godi.

Skrbimo v bodoče, da preneha tudi pri nas tako imenovana repata živina, namreč goved, ki jo je treba za rep vleči, da nam sploh vstane. Take razmere pri živinoreji morajo tudi pri nas ponehati!

RAHLJAJMO SPODNJO ZEMLJO.

V obdelovanju zemlje nismo do sedaj veliko napredovali. Zamenjali smo pač že naše stare lesene pluge z železnimi, toda dosti dalje nismo prišli. O kakem globokem obdelovanju zemlje pri nas vobče ni govora. Krive so temu deloma naše kamenite in plitve lege, deloma naše maloposelniške razmere. Zaradi obdelovanja samega nismo dosegli tedaj nobenih posebnih uspehov. Kar smo z boljšim orodjem dosegli, to se tiče edinole bolj uspešnega in lažjega dela. Na rodovitosti sami pa zemlja ni pridobila.

Pri nas obdelujemo zemljo le za sproti in za silo. Kriva je temu deloma tudi dvojna setev, ki jo imamo s strniščnimi sadeži. Za ponovno obdelovanje ostaja namreč premalo časa. Kar bi pa pri nas saj v ugodnih legah lahko storili, je to, da bi zemljo bolj globoko obdelovali. Kjer imamo tenko zemljo ali pa kamenito zemljo, tam seveda ne more biti govora o tem. Kjer je pa zemlja debela, tam bi se dalo z najboljšim uspehom poglobiti njeno živo plast. S takim obdelovanjem so dosegli po drugih deželah že krasne uspehe. Bogati pridelki po teh krajih niso le posledica dobrega gnojenja, ampak tudi bolj globokega obdelovanja. Ni treba, da zemljo globoko obračamo, ampak zadostuje, da njeno spodnjo plast rahljamo. V tako zrahljani zemlji se korenine vse bolj krepko razvijajo in naravno je, da nam tudi rastline vrh zemlje vsled tega bolj močno obrode.

Za naše malo posestvo je važno, da skušamo z globokejšim rahljanjem zemlje dvigniti njeno rodovitnost. To dosežemo na ta način, da gremo za navadnim plugom po isti brazdi še s plugom, ki nima nobene deske, ampak samo lemež, ki rije pod brazdo in rahlja spodnjo plast zemlje. Na ta način se spodnja plast oživi, oplodi in postane bolj rodovitna. Danes se dobe tudi že taki plugi, ki imajo zadaj za desko še en lemež, ki seže

bolj globoko v zemljo kakor prednji lemež. S takim plugom režemo navadno brazdo, razen tega pa zrahljamo še spodaj ležečo plast. Tak lemež se da tudi pri našem navadnem plugu pritrditi in sicer zadaj na kozolcu. Seveda je treba za tako delo bolj močne živine.

Skrben poljedelec bo danes vse storil, da pride do boljših pridelkov. Po zgledu drugih dežel si moramo tudi pri nas pomagati, da bo zemlja več rodila. To bomo po ugodnih legah dosegli tudi s pomočjo globokejšega obdelovanja!

Razno

POZABLJENA V ZAPORU.

V Budimpešti se vrši nenavaden proces. Lansko leto je bila neka služkinja zaprta radi tatvine ter obsojena na šest tednov zapora. Ker so bili zapori takrat prenapolnjeni, so poslali služkinjo v neko stransko poslopje ter jo izročili v oskrbo nekemu uslužbencu, ki sicer ni vršil službe paznika. Ko je preteklo šest tednov, ni dobil uslužbenec nobenega naloga, da naj arestantinjo izpusti. Ko so jo končno vendarle izpustili, je izročila svojo zahtevo advokatu, ki zahteva sedaj za svojo klijentinjno 400.000 lir odškodnine.

KAČE HRANIJO JAPONCE.

Imajo svoj poseben okus; kdo bi jim to zameril. Ampak kljub temu, da je Japonska obljubljena dežela žab, ki so marsikateremu Evropejcu slaščica, si Japonci rajši privoščijo velikanske močerade in kače.

V okraju Shiga ob jezeru Biva 60 vasi ne dela do oktobra ničesar drugega, nego lovi kače. Vsako ped zemlje, vode in vsako grmičevje preiščejo zaradi teh priljubljenih živalic. Samo v shiskem okraju jih nalovijo letnih 100.000. Izurjen lovec zasluži dnevno do 150 lir.

Veletrgovec Cizo Sato pokupi vse, jih speče, zmelje ter razpošilja po celi deželi, celo na Kitajsko in v Ameriko. — Neke vrste kač so posebno dobro sredstvo zoper vnetje reberne mreže, a zopet druge celo proti tuberkulozi ter želodčnim boleznim.

Za zabavo in smeh.

Kje je sin?

Siromašen kmetovalec je prišel k župniku ter ga prosil za podporo. Župnik je bil pripravljen mu pomagati pod pogojem, da se bo kmetovalec popolnoma pravilno prekrizal.

Kmetovalec je napravil križ in obenem izgovarjal: «V imenu Očeta in svetega Duha. Amen.»

Župnik: «Kje je ostal sin?»
Kmetovalec: «Zunaj čaka z vrečo...»

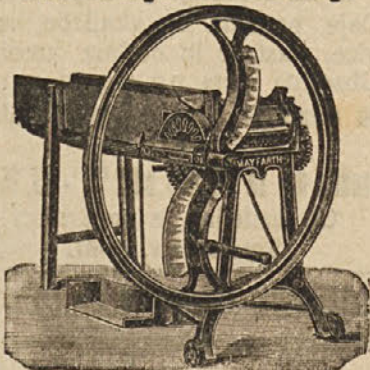
Tudi častitka.

Bogati stric Tiburcij je imel navado, da je vsako naklonjenost svojih nečakov plačal z denarjem. Zato so mu nečaki tudi k vsakemu važnejšemu prazniku čestitali.

Tako se je zgodilo tudi na praznik Vnebohoda. In stric se je strašno hudoval, ko je dobil od svojega nečaka dopisnico naslednje vsebine: «Vesel Vnebohoda Ti želi Tvoj nečak Gašperček.»

Odgovorni urednik: JANKO RUNTIC.

Kmetijski stroji

Slamoreznice znamke «Mayfart» z verigami raznih velikosti.
Grozne stiskalnice (preše), grozdnj mlini znamke «Mayfart» in drugih znamk.
Gnojnične sesalke, plužna telesa, travniške brane, mlečni posnemalniki itd.
TRŽAŠKA KMETIJSKA DRUŽBA V TRSTU
Ulica Torrebianca 19, in Raffineria 7.
Telefon 44-39.

Čevljarnica Forcessin

Odlikovano na mednarodni razstavi v Genovi z „Diploma di gran premio“
TRST - Via Giuseppe Caprin 5tev. 5 pri Sv. Jakobu - TRST

Kdor išče obuvalec cenó a vendar lepo, ta bo pomislil malo, se kupil kar na slepo!

In šel bo k „FORCESSINU“, ki v Trstu vsem od kraja — ubožcu ali bogatinu — najboljše čevlje daje ...

Čevlji za delo L 48.-

Čevlji za delo L 48.-

„Vedež“ za leto 1927

je izšel

JAKOB BEVC - TRST

urarna in zlatarna

Trst - Campo S. Giacomo št. 5

Podružnica: S. M. Magdalena zg. št. 1

ZLATO kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah
KRONE plačuje više kot vsi drugi
RAZNA DARILA ZA BIRMANCE.

KLINIKA Dr. CICERO

POSTOJNA

Notranje bolezni in operacije.

ŽARKI X

hitro zdravljenje jetičnega vnetja vršcev.

Si naročen na „Novice“?

IVAN KERŽE

ima v lastni zalogi najraznovrstnejše kuhinjske in druge hišne potrebšline

Iz aluminija, steklovine, lesa, emajlirane prsti itd. CENE NIZKE.
TRST, PIAZZA S. GIOVANNI št. 1

Spomnite se „Šol. društva“!

„MUNDLOS“ šivalni stroji

„Göricke“

dvokolesa, motorini „FIAM“ in belgijske puške se vdobe le pri

Josipu Kerševaniju

GORICA — Piazza Cavour 9 — GORICA

Prva odlikov. tovarna in zaloga pohištva

Trdka ustanovljena l. 1898. na Goriškem Trdka ustanovljena l. 1898.

Gorica, ul. Carducci 14 (pr. Gosposka ulica)

50 spalnih in jedilnih sob na izbero od najnavadnejših do najbolj luksurjoznih. - Cene zmerne. - Solidna izdelava. Lastno izdelano pohištvo od najboljših profesionistov.

ANTON BREŠČAK

GORICA, Via Carducci 14 (prej Gosposka ul.)

BUFET PRIMC

Trst, ulica XXX Ottobre 19, nasproti kavarne Commercio

Točim najboljše istrsko in vipavsko vino ter kraški teran. — Vedno sveže Dreherjevo pivo. Mrzla in gorka svinjina, sardine itd. — PGSTREŽBA TOČNA. Za obilen obisk se priporoča

Lastnik IVAN PRIMO.